No. 37. ANUL V. 16 Iunie 1902.

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Apare în fie-care Duminică

Abonamentul în ţară pe an Leĭ 5 | Abonamentul în străin. pe an Leĭ 8
» » 6 lunĭ » 3 | Un numĕr. . . . . 15 banĭ
Pentru anunciurĭ 1 leŭ linia. Mica publicitate 5 banĭ cuvîntul
Manuscriptele nepublicate se ard.

Redacţia şi Administraţia Str. Mânţulésa No. 9, Bucurescĭ.

Eforia Spitalelor Civile din Bucurescĭ.

PUBLICAŢIUNI

Se aduce la cunoscinţa generală că cu începere de la 10 Iunie 1902, până la nouĭ disposiţiunĭ, orele de lucru în Administraţiunea Centrală a Eforieĭ, vor fi de la $7\frac{1}{2}$ a. m., până la $12\frac{1}{2}$, afară de lunea şi a doua ḑi de sĕrbătorĭ, când orele de lucru vor fi de la 2 — 7 p. m.

Casieria Eforieĭ va fi deschisă în fie-care ḑi de la orele $7\frac{1}{2}$ — $11\frac{1}{2}$ a. m., iar lunea şi a doua ḑi de sĕrbătóre de la 3 – 6 p. m.

* * *

La 25 Iunie 1902, orele 10 a. m., se va ţine a 6-a licitaţie la Eforie, pentru vinul alb şi roşu, necesar depositului, în exerciţiul 1902 — 1903.

Doritoriĭ de a luà parte la acéstă licitaţie vor depune o garanţie provisorie de 1000 leĭ, cunoscênd că garanţia definitivă va fi de 2.000 leĭ.

* * *

La 26 Iunie 1902, orele 10 a. m., se va ţine licitaţie la Eforie, pentru reparaţiunile generale de întreţinere necesare clădirilor Ospiciuluĭ Mărcuţa, care după devis se urcă la leĭ 3.049, banĭ 56.

Doritoriĭ de a luà parte la acéstă licitaţie depun o garanţie provisorie de 5%, cunoscênd că garanţia definitivă va fi de 6%.

* * *

La 26 Iunie 1902, orele 10 a. m., se va ţine licitaţie la Eforie, pentru reparaţiunile generale de întreţinere, necesare clădirilor Spitaluluĭ de Copiĭ, care după devis se urcă la leĭ 3.757, banĭ 4.

Doritoriĭ de a luà parte la acéstă licitaţie depun o garanţie provisorie de 5%, cunoscênd că garanţia definitivă va fi 6%.

* * *

La 27 Iunie 1902, orele 10 a. m., se va ţine licitaţie la Eforie, pentru reparaţiunile generale de întreţinere, necesare clădirilor de la Ospiciul Pantelimon, care după devis se urcă la suma de leĭ 6.218, banĭ 71.

Doritoriĭ de a luà parte la acéstă licitaţie depun o garanţie provisorie de 5 la sută, cunoscênd că garanţia definitivă va fi de 6 la sută.

* * *

La 27 Iunie 1902, orele 10 a. m., se va ţine licitaţie la Eforie, pentru reparaţiunile generale de întreţinere, necesare clădirilor spit. Colentina, care după devis se urcă la suma de leĭ 5.425, banĭ 39.

Doritoriĭ de a luà parte la acéstă licitaţie depun o garanţie provisorie de 5 la sută, cunoscênd că garanţia definitivă va fi de 6 la sută.

* * *

La 28 Iunie 1902, orele 10 a. m., se va ţine licitaţie la Eforie, pentru reparaţiunile generale necesare la întrebuinţarea clădirilor de la Spit. Colţea, care după devis se urcă la suma de leĭ 8.846, banĭ 33.

Doritoriĭ de a luà parte la acéstă licitaţie depun o garanţie provisorie de 5 la sută, cunoscênd că garanţia definitivă va fi de 6 la sută.

* * *

La 28 Iunie 1902, orele 10 a. m., se va ţine licitaţie la Eforie, pentru reparaţiunile generale de întreţinere necesare Spitalelor Filantropia şi Maternitatea, care după devis se urcă la leĭ 6.218, banĭ 97.

Doritoriĭ de a luà parte la acéstă licitaţie depun o garanţie provisorie de 5 la sută, cunoscênd că garanţia definitivă va fi de 6 la sută.

* * *

La 3 Iulie 1902, orele 10 a. m., se va ţine licitaţie la Eforie, pentru văpsirea spitaluluĭ Colţea, despre strada Sfinţĭ şi Bulevardele Colţea şi Carol, care după devis se urcă la leĭ 1.827, banĭ 61.

Doritoriĭ de a luà parte la acéstă licitaţie depun o garanţie provisorie de 5 la sută, cunoscênd că garanţia definitivă va fi de 6 la sută.

Licitaţiile se vor ţine în conformitate cu art. 68—79 din legea comptabilităţeĭ generale a Statuluĭ.

Caetele de sarcinĭ se pot vedé la Cancelaria Eforieĭ, în orĭ-ce ḑi şi oră de lucru.

SMEURĂ DE VÎNḐARE (1).

— Apolog —

De cu ḑiuă până 'n sară,
Ce maĭ de copiĭ la gară,
De Românĭ şi de Ţiganĭ,
Şi vînd smeură de-a rîndul
Strachina treĭ-ḑecĭ de banĭ.

Gheorghe-a Safteĭ — băiat mare —
Strachină maĭ mică are;
Dar ce-ĭ pasă de Ţiganĭ?
El nu vreà s'o dea ca dînşiĭ,
El vreà patru-ḑecĭ de banĭ.

Iară lumea de la gară,
De cu ḑiuă până 'n sară,
Când e vorba de dat banĭ,
Vĕd pe Gheorghe-a Safteĭ mare
Dar daŭ tot treĭ-ḑecĭ de banĭ.

De cu ḑiuă până 'n sară
Toţĭ luat'aŭ banĭ la gară
Micĭ şi marĭ, Românĭ, Ţiganĭ.
Gheorghe-a Safteĭ nicĭ leţcae,
Căcĭ vreà patru-ḑecĭ de banĭ.

Iar a doua ḑi cu toţiĭ iară
Cu-altă smeură la gară
Merg Românĭ ca şi Ţiganĭ,
Gheorghe-a Safteĭ tot pe-aceea
Vreà acum treĭ-ḑecĭ de banĭ.

De cu ḑiuă până 'n sară
Toţĭ vînd smeură la gară
Şi Românĭ ca şi Ţiganĭ;
A luĭ Gheorghe e 'nnăcrită,
Nu-ĭ maĭ daŭ nicĭ ḑece banĭ.

Th. D. Speranţia.

(1) Acéstă bucată se póte recità la serbărĭ.

Firea îndatoritóre.

Dă-le dovedĭ de iubire chiar şi celor ce te mâhnesc.

Iubirea în tóte formele eĭ e un sentiment plăcut şi un bun povăţuitor. Ea se ivesce de odată cu ivirea omuluĭ în lume, şi în casa părintéscă prin ea se cimentéză aprópe tóte deprinderile bune. Trebue dar să ne dăm silinţa de a desvoltà în copil iubirea, presentându-ĭ casa părintéscă ca cea maĭ perfectă şi maĭ sfîntă icónă a fericiriĭ pămîntescĭ. Armonia între soţĭ, iubirea între fraţĭ şi surorĭ, mulţumirea cu ceea-ce aĭ, dorinţa de a le face altora viaţa plăcută prin dovedĭ de iubire, răbdarea şi tolerarea micelor neplăcerĭ ce se ivesc, fie din nebăgare de sémă, fie din pripire, aceste sunt lucrurile, cu care trebue să se deprindă copilul încă de mic. Vĕdênd la începutul vieţiĭ luĭ numaĭ pace, bunăvoinţă şi inimĭ deschise, crescênd între ómenĭ, totdeauna gata de a împărţì durerĭ şi bucuriĭ, el va simţì tot-deauna trebuinţa de acestea şi va căutà să le întindă împrejurul sĕŭ. In deosebĭ pentru femee acéstă blândeţe e cea maĭ mare calitate, căcĭ de ea se alipesc copiiĭ şi la inima eĭ se desmorţesc chiar şi cele maĭ certate inimĭ.

Nu e destul însă să iubim, ci trebue să ne arătăm şi prin fapte iubirea.

Iubirea ne-o dovedim făcênd pentru mulţumirea altora chiar maĭ mult decât ceea-ce suntem datorĭ.

Asemenea dovedĭ de iubire sunt mulţumirĭ sufletescĭ, nu numaĭ pentru ceĭ-ce le primesc, ci tot odată şi pentru ceĭ ce le daŭ.

De aceea e atât de hotărâtor pentru întréga viaţă, ca copilăria să fie fericită. Numaĭ în copilăria fericită încolţesce iubirea către ómenĭ, din care pornesc atâtea acte generóse. Omul care a avut copilărie tristă orĭ póte chiar chinuită, orĭ se face rĕŭ, orĭ rĕmâne viaţa luĭ întrégă posomorîtă.

Să le dăm dar fiicelor nóstre copilărie fericită, căcĭ acésta le face ca încă de micĭ să se deprindă

cu mulţumirea de a face tot ceea-ce póte să bucure nu numaĭ pe părinţĭ, ci tot odată şi pe prietenĭ, ba chiar şi pe persónele străine, cu care vin în contact, şi să câştige afecţiunile tuturora prin bună purtare, prin respect şi prin bună voinţă.

E o mulţumire pentru copila mică să se servéscă singură. Să-ĭ lăsăm mulţumirea acésta, căcĭ aşà o facem independentă. Incă maĭ mare mulţumire e pentru ea să ajute orĭ să servéscă pe alţiĭ. Să-ĭ dăm cât maĭ des ocasiunea de a-şĭ procurà mulţumirea acésta, s'o lăudăm şi s'o încuragiăm în silinţele eĭ de a îndatorà pe orĭ şi cine, căcĭ nimic nu o face pe femee atât de preţiósă ca firea îndatoritóre. Cel maĭ îndârjit om se móie, se desarméză în faţa femeiĭ, care e tot-deauna gata de a-ĭ da doveḑĭ de bună voinţă.

In deosebĭ, faţă cu slugile fetele aŭ să fie cruţătóre şi să nu le umilécă, arătându-le că sórta lor e de plâns. Ele aŭ, din contră, să stimeze pe orĭ şi cine, care-şĭ câştigă pânea prin muncă onestă, numaĭ criminaliĭ aŭ dreptul la dispreţul şi totuşĭ şi la mila nóstră. Să le dăm dar putinţa de a-şĭ arătà buna-voinţă faţă cu orĭ şi cine, fie prin micĭ atenţiunĭ, fie prin ajutóre la nevoie.

De multe orĭ însă împrejurările ne pun în atingere cu ómenĭ, pe carĭ nu-ĭ putem iubì, fiind-că sunt rĕŭ crescuţĭ şi respingĕtorĭ. Să le dăm óre şi acestora dovedĭ de iubire? Fără îndoială! Ce-ĭ drept, proverbul ḑice, că «dragoste cu de-a sila nu se póte», noĭ însă suntem datorĭ a iubì pe orĭ şi cine, şi a ne face datoria în tóte împrejurările. Acéstă iubire obligată o arătăm prin o particulară discreţiune, dându-ne silinţa de a nu jignì pe ceĭ ce ne sunt maĭ mult orĭ maĭ puţin nesuferiţĭ. Tocmaĭ în faţa lor trebue să avem o deosebită atenţiune de a nu ne arătà repulsiunea pe faţă, dar nicĭ o afectată amabilitate, căcĭ ar fi făţărnicie.

Trebue să le dăm dovedĭ de iubire chiar şi celor ce ne mâhnesce, căcĭ nimic nu-ĭ desarméză maĭ mult decât nestrămutata nóstră bună-voinţă.

Ar trebuì să ne schimbăm firea şi să ne înrĕim,

dacă am ţine sémă de desele mâhnirĭ, pe care maĭ ales nouĕ femeilor ni le fac ceĭ ce ne încunjură.

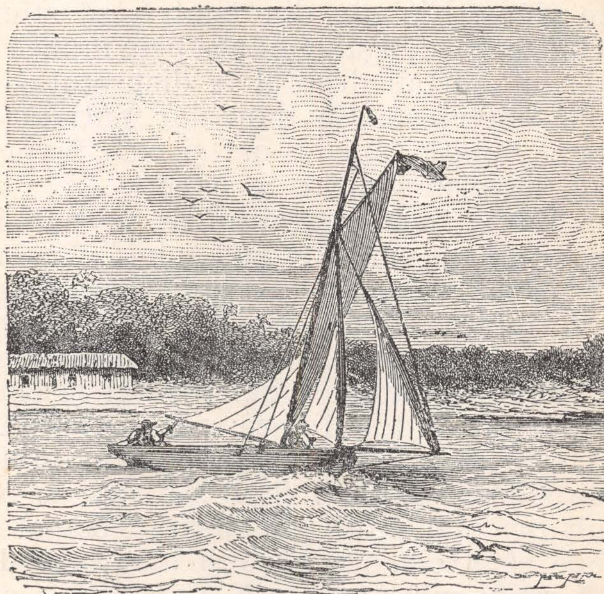
Buna-voinţa nóstră are să fie neperitóre, căcĭ prin ea puţin putem să pierdem, dar fórte mult câştigăm. O mulţumire sufletéscă este să facĭ altora viaţa plăcută şi să poţĭ cruţà chiar şi pe ceĭ ce nu te cruţà pe tine şi să fiĭ în stare a rĕsplătì rĕul cu bine.

Aşà să ne crescem fiicele, ca ele să pótă avé totdeauna acéstă mângâere sufletéscă.

Eleonora Slavici.

Erupţiunea Vezuviuluĭ în anul 79 al ereĭ creştine (1).

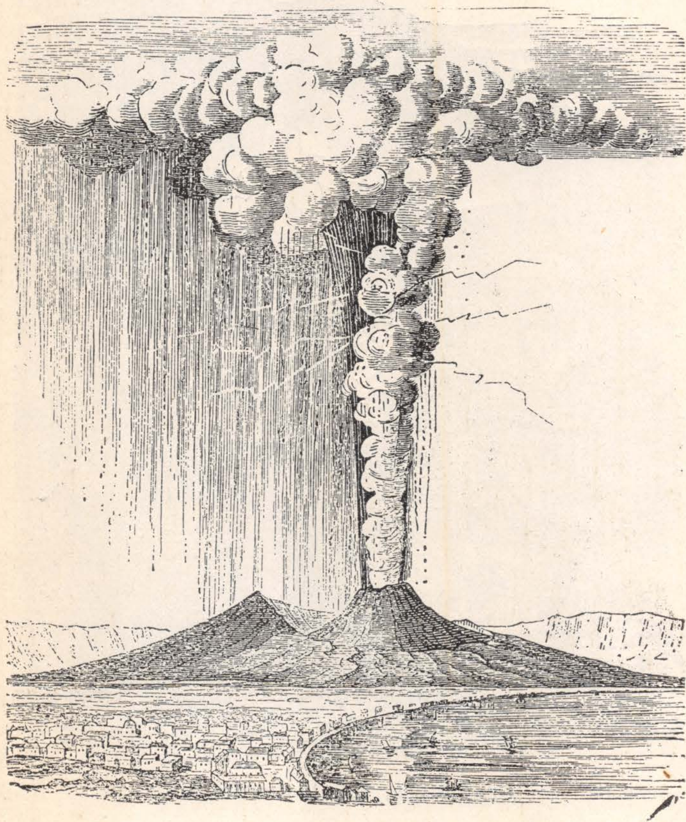
«Unuĭ om aşà de învĕţat ca unchiul meŭ, acest lucru i se părù un ce însemnat şi demn d'a fi vĕdut de aprópe. Ordonă dar să i se pregătéscă un vas uşor şi mie îmĭ lasă să aleg de voesc a-l însoţì.

«Rĕspunseiŭ însă că maĭ bine voesc a studià, cu atât maĭ mult că se întâmplase să-mĭ dea chiar el ce-và de scris. Eşind din casă, el luă cu sine tăbliţe de însemnat. Matroziĭ din Retina, spăimântaţĭ de pericolul amenințător, (căcĭ acea localitate erà

(1) Extras din «Viaţa municipală la Pompeĭ», de I. Kalinderu. Vedĭ No. 36.

așeḑată sub munte și altă scăpare n'avea decât în corăbiĭ) îl rugaŭ să-ĭ scape de o așà năpaste. El îșĭ schimbă atuncĭ cugetul și ceea-ce umbla să facă din simplă curiozitate, îl întreprinse din bunătate de suflet. I se aduse vasele, însușĭ se urcă într'însele spre a duce ajutor, nu numaĭ Retineĭ, ci și multor alte locurĭ, carĭ acolo sunt numeróse din causa frumóseĭ posițiunĭ. El alergă acolo, de unde alțiĭ fug; în mijlocul pericoluluĭ el ține mersul și cârma dréptă, așà depărtat fiind de orĭ-ce frică, în cât tóte mișcările aceleĭ urgiĭ, tóte figurele câte le zăresc cu ochiĭ, le dictéză și le însemnéză. Cu cât maĭ mult se apropiă; cu

Erupțiunea Vezuviuluĭ, vĕḑută de pe mare.

atât cenușa pică maĭ ferbinte și maĭ désă pe vas, cu atât și pietrele poróse, înegrite, arse și fărâmate de foc, cu atâta marea se umflă, și pe țĕrmurĭ se grămădesc munțĭ protivnicĭ de sdrobiturĭ. Oprindu-se puțin ca să cugete dacă se va întórce înapoĭ, el spuse îndată cârmaciuluĭ, care-l povĕțui să facă într'ast-fel: — «*Pe ceĭ tarĭ, norocul îĭ ocrotesce, trage dar la Pomponianum!*» — Acésta erà la Stabiae, despărțit de cetate printr'un mic sîn de mare, căcĭ valurile pe nesimțite se afundă în acele țĕrmurĭ încovoiate și scobite. Acolo, deșĭ pericolul nu erà încă a-

propiat, dar fiind în vedere, puté crescênd, să se şi apropie; de aceea tóte bagagiele se încărcase în corăbiĭ, hotărît să fugă, îndată ce se va fi astâmpărat vîntul cel împotrivitor. Acest vînt înlesnise sosirea unchiuluĭ meŭ, carele îmbrăţişază cu căldură pe amicul sĕŭ Pomponianu, îl mângăiă, îl îmbărbătéză şi ca să-ĭ aline frica prin securitatea sa, ordonă să i se gătéscă o bae: după scăldare se culcă şi cinéză vesel, saŭ — ceea-ce este tot aşà de măreţ la suflet, — prefăcêndu-se că este vesel. In vremea acésta pe muntele Vezuviŭ, în maĭ multe locurĭ străluciaŭ flacărĭ în-

Erupţiunea, vĕḑută din Stabiae.

tinse şi pârjóle, a căror lucóre şi lumină rĕsărĭaŭ şi maĭ tare în întunericul nopţiĭ. Iar el, ca să potoléscă pe ceĭ îngroziţĭ le spuneà că arde în năpustire case góle şi părăsite foculuĭ de către ţăraniĭ fugiţĭ. Apoĭ se dete repausuluĭ şi se odihni cu somn adevĕrat, căcĭ resuflarea luĭ, care din causa grăsimeĭ trupuluĭ erà tare şi rĕsunătóre, se auḑià de aceĭ care-l păzeaŭ la prag. Insă curtea prin care intraĭ în casă, se umpleà acoperindu-se aşà tare cu cenuşe şi cu pietre de tot felul încât, dacă maĭ şedeà mult timp în pat, n'ar fi maĭ putut eşì. Deşteptându-l, el se duse ca să găséscă pe Pomponianu şi pe ceĭ-lalţĭ carĭ veghiase. Cu toţiĭ împreună se sfătuiră dacă vor rĕmâne sub acoperămînt saŭ

dacă vor rătăci prin locurĭ deschise; căcĭ casele eraŭ cletenate de dese și întinse cutremure și, ca și când ar fi fost mișcate din temeliile lor, păreaŭ că merg și vin când în cóce când în colo; apoĭ iar la loc deschis aveaŭ a se teme de căderea pietrelor, de și acelea eraŭ ușóre și arse. Adunarea preferì pe acest din urmă dintre pericole și într'acésta unchiul meŭ să povĕţuesce de precugetare, pe când ceĭ-lalţĭ se hotărăsc numaĭ sub impresiunea fricei. Eĭ își pun pe capete perne legate cu ștergare. Ast-fel se apără de ceea-ce picà de sus. Pe când într'alte părţĭ se făceà ḑiuă, acolo erà încă nópte, din tóte nopţile maĭ négră și maĭ adâncă; abià multe torţe și alte felurite lumînărĭ o maĭ risipeaŭ.

«El dorì să mérgă la mal și să vaḑă de aprópe dacă s'ar puteà pune pe mare; dar marea rĕmăsese turburată și protivnică. Acolo, culcându-se pe un covor așternut pe jos, cerù de douĕ orĭ de-a rîndul apă rece și bĕù. Dar atuncĭ flacările și un miros de puciósă prevestitor al foculuĭ făcură pe toţĭ ceĭ-lalţĭ ca să fugă, şi pe dînsul ca să se scóle de jos. Se rădică, rezemându-se pe douĭ servitorĭ și îndată căḑù iarășĭ, fiindu-ĭ resuflarea năbușită, precum creḑù, de o duhóre maĭ îndesată și pieptul înecat, de óre-ce din fire, nu-l aveà nicĭ sănătos, nicĭ larg, ci adesea apăsat. Când se făcù iarășĭ ḑiuă (adecă a treia ḑi după aceea pe care o vĕḑuse el maĭ în urmă), trupul luĭ fu găsit tot acolo, întreg, neatins și acoperit cu veșmintele, în care fusese îmbrăcat; înfățișarea luĭ semĕna maĭ mult a unuĭ om adormit de cât cu a unuĭ om mort.»

Poveţe despre păstrarea sănătăţii (1).

Numaĭ omul sănătos póte să fie fericit; el trebue dar să-șĭ păstreze sănătatea, care este darul cel maĭ scump, cu care Dumneḑeŭ rĕsplătesce numaĭ acelora, carĭ trăesc regulat și carĭ nu sunt supușĭ la vițiurĭ; iar omul bolnav este dator să se caute, și pentru ca să se însănătoșéscă, să întrebuințeze lécurile pe carĭ aŭ învĕțat să le cunóscă numaĭ medicii (doctoriĭ) și spițeriĭ. Omul pătimaș să nu aștepte ca bóla să trécă singură, nicĭ să nu se încrédă în descântece și în vrăjitoriĭ, ci să se arate la medic, care îl va povățuì ce doctorie are să întrebuințeze, căcĭ Dumneḑeŭ a creat erburile de leac, pentru ca omul bolnav să se foloséscă de ele.

Chiar omul slăbănog, cu sănĕtate șubredă, o póte întărì, póte câștigà putere, póte devenì om sdravăn, dacă trăesce

(1) Acesta este titlul uneĭ noĭ cărţĭ care va apăreà în curând în Biblioteca Administraţiuneĭ Domeniuluĭ Coróneĭ, și datorită d-luĭ Dr. I. Felix, membru al Academieĭ Române și Profesor la facultatea de medicină din Bucurescĭ. Reproducem primul capitol din acéstă fórte folositóre lucrare.

regulat, în casă sănătósă, dacă se hrănesce bine, își ține corpul curat și se feresce de beție și de alte obiceiuri rele. Ne putem prelungì viéța prin traiul cumpĕtat și regulat, Dumnedeŭ dă viéța lungă și bĕtrânețe fericită numaĭ acelora, carĭ își îngrijesc bine sănătatea și carĭ fug de beție și de alte asemenea pĕcate.

Numaĭ omul sănătos își póte îndeplinì tóte datoriile către țară și către familie; numaĭ el póte câștigà, prin munca proprie, ceea ce-ĭ trebue pentru traiul sĕŭ, al femeeĭ și al copiilor; numaĭ femeea sănătósă își póte face pe deplin datoria de soție și de mamă, să îngrijéscă de casă, și să-șĭ créscă copiiĭ ca să devie voĭnicĭ, înțelepțĭ și bunĭ creștinĭ. Omul bolnav duce o viéța amară, suferă durerĭ, nu póte să îngrĭjéscă de treburile sale, el sărăcesce și, pe lângă trupul care slăbesce, se întunecă adesea-orĭ și mintea luĭ.

Omul sănătos își pierde lesne sănătatea prin trândăvie. Prin muncă cresce puterea corpuluĭ; cu cât omul lucréză maĭ regulat, cu atât devine maĭ voĭnic, de vreme ce nelucrarea slăbesce corpul. Chiar omul deprins cu munca grea, dacă n'a lucrat maĭ multă vreme, a pierdut obiceiul lucruluĭ și îĭ trebue un timp óre-care, pentru ca să devină iar destoĭnic pentru lucrările obositóre. Nelucrarea vatămă, pe lângă corp, și sufletul; omul muncitor, harnic, își păstréză sufletul curat, limpede, și numaĭ acela este om întreg, care pe lângă sănĕtatea trupéscă are și mintea sănĕtósă. Trândăvia îndémnă pe om și la alte vițiurĭ; de aceea nu trebue să ne pierdem timpul cu nelucrare, și la dilele hotărâte de la Dumnedeŭ pentru slujba sfîntă în biserică și pentru odihna corpuluĭ, să nu adăogăm și alte sĕrbătorĭ, carĭ nu sunt poruncite de legea creștină.

Pentru păstrarea sănătățeĭ și pentru vindecarea celuĭ care și-a pĭerdut sănătatea, ne trebue:

aer curat;

casă sănătósă, uscată, luminósă, încăldită în timpul ierneĭ;

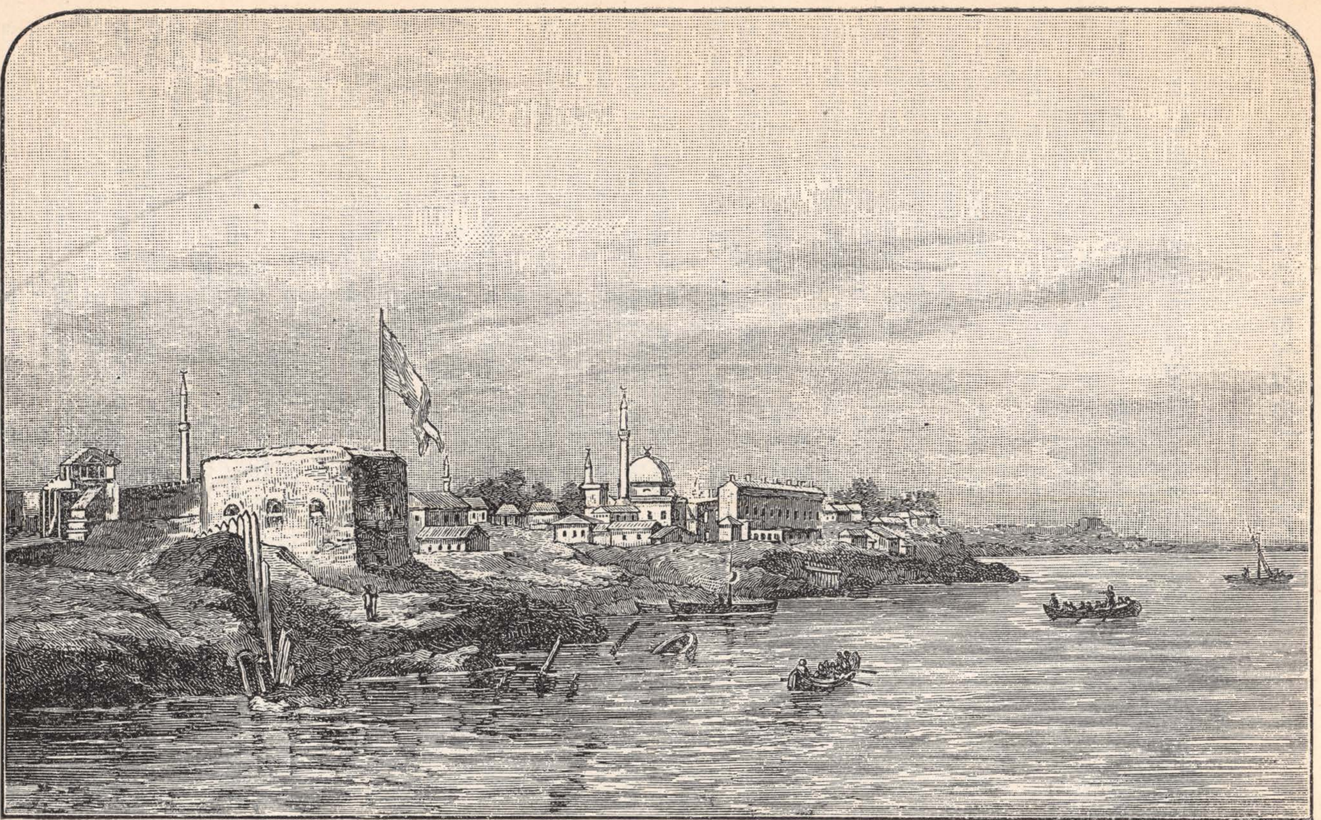
vestminte și încălțăminte potrivite, așternut;

curățenia corpuluĭ, a rufelor, îmbrăcămintelor, așternutuluĭ, a locuințeĭ și a împrejurimeĭ eĭ;

mâncarea potrivită și îndestulătóre, apă curată;

muncă potrivită cu puterea și cu vîrsta, odihnă după muncă;

ferirea de vițiurĭ, de obiceiurĭ rele, traiŭ regulat.

Fortăréța din Ismail (Basarabia).

Bólele laptelui.

Dar încotr'o te ducĭ, aşà oftând şi căindu-te, lele Catrină? Ce ţi s'a întâmplat?

— Vaĭ de pĕcatele mele, d-le învĕţător! Cum să nu mĕ vait, când inimile cele rele, nu maĭ încap de o biată văduvă ca mine, c'o casă plină de copiĭ. Aveam şi eŭ o văcuşóră, de la care maĭ puteam îndulcì ceĭ copiĭ şi acum o duc maĭ rĕŭ decât dacă n'aş avea-o; că s'a găsit în sat la noĭ o femee fără frica luĭ Dumnedeŭ şi mi-a luat hrana din gura copiilor, n'ar maĭ aveà parte de mórte bună. A vĕdut, mĕ rog. la casa mea o biată văcuşóră şi haĭde s'a şi grăbit să-ĭ ia mana şi să mĕ lase fără nicĭ un strop de smântână, orĭ de unt. N'a putut nemerì pe la cele ciredĭ boerescĭ; ci a alergat la văcuşóra mea, alergare-ar sărăcia şi nemernicia în casa eĭ!

— Vaĭ de mine lele Catrină, mĕ cutremur când te aud blestemând cu atâta foc, dar spune-mĭ te rog, cine adică să-ţĭ fi făcut binele acesta şi cam cum e asta că ţi-a luat mana vaceĭ?!

— D'apoĭ ce d-ta nu sciĭ, că înspre Sf. Gheorghe în Prour nóptea, fermecătórele, umblă de iaŭ puterea laptelui de pe la vacile ómenilor şi o daŭ la ale lor, ba iaŭ chiar şi mana oilor şi a câmpuluĭ. Numaĭ ciobaniĭ cu buciumul le strică tóte vrăjile. Cât ar audì o vrăjitóre sunetul buciumuluĭ în Prour, nu se maĭ alege nimic de tótă vraja eĭ.

Anul acesta, noĭ vr'o câte-và femeĭ, vorbisem cu Andreĭ, ciobanul luĭ Neculae Radu, ca să-ĭ dăm câte un cămeşoĭ şi el să cânte din bucium tótă nóptea, în Prourul luĭ Sf. Gheorghe, că de un cârd de vreme încóce aŭ început nisce femeĭ şi la noĭ în sat, să-şĭ vîndă sufletul necuratuluĭ, numaĭ ca să facă ast-fel de pomană. Când colo, nu sciŭ care la cârciumă. i-a dat un pahar maĭ mult şi în urmă tótă nóptea a dormit dus, iar noĭ, şi maĭ cu sémă eŭ, sufer pĕcatele. Diminéţa mĕ scot copiĭ din casă cu plânsetele lor, cerĕnd lapte şi brânză; iar mie una, mi se rupe inima de jale când mĕ duc să mulg vaca, că de unde înainte umpleam şiştarul şi laptele erà gustos şi gras, acuma îĭ plâng de milă. De-l pun la prins, îndată se zăruesce şi începe să se acopere de pete albastre, viţelul şi chiar nisce purceĭ pe care-ĭ hrăniam cu lapte de acesta, s'aŭ îmbolnăvit, aşà că acuma îl mulg jos. Biata vacă par-că ar vrea să spue, aşà mugesce şi oftéză când vine séra acasă.

De vr'o săptămână şi laptele de la vaca cumetreĭ Ileana se întinde ca aţa; iar naşe-ĭ Marióreĭ am audit că i-ar fi murit chiar viţelul, tot din pricina asta. Mĕ rog, nu-ĭ lucru cu-

rat la noĭ în sat; dar lasă că cam sciŭ eŭ cine-s făptaşele şi chiar acum mĕ duc la o babă care scie să drégă vacile şi să trimétă tot rĕul pe capul celor care l'aŭ făcut.

Dómne, lele Catrină, sciĭ vorba veche, că cel cu fapta are un pĕcat; iar cel ce o suferă, o mie. Nu maĭ năpăstuì pe nimenĭ, căcĭ vinovat e numaĭ nenorocul d-tale că ţi s'a îmbolnăvit vaca, orĭ veĭ fi dat óle prin sat pe unde se strică laptele şi cu ele ţi-aĭ adus bóla la casă, saŭ nu le veĭ fi ţinênd tocmaĭ aşà de curate?

Vrăjitórele, dacă ar fi adevĕrat, că ele iaŭ mana vacilor, ar urmà să fie putrede de bogate, pe când tóte, pe care lumea le bănuesce la noĭ în sat că-s vrăjitóre, n'aŭ aprópe nicĭ ce mâncà.

Dacă te ducĭ la babă, rĕŭ nu facĭ; căcĭ póte va fi sciind niscaĭ lécurĭ, ca să-ţĭ îndrepte laptele şi fiind-că tot merg şi eŭ cu băeţiĭ aceştia în ţarină, ascultă să-ţĭ spun, un cârd de bóle de-ale lapteluĭ, ca să veḑĭ şi d-ta că-s numaĭ nisce poveştĭ, tóte cele ce se spun despre luarea maneĭ.

Vaca d-tale trebue să fie bolnavă, şi rĕŭ n'ar fi fost s'o fi dus la primărie, atuncĭ când a venit doctorul de vite. De obiceiŭ vacile rĕŭ ernate şi maĭ ales cele bolnave de febră aftósă, adică de bóla de care aŭ zăcut primăvara asta vitele pe la noĭ, daŭ un lapte fórte vătămător sănătăţeĭ. Oameniĭ, carĭ aŭ mâncat lapte de la asemenea vacĭ bolnave, s'aŭ bolnăvit şi eĭ numaĭ decât.

Adese orĭ însă maĭ pot fi şi alte pricinĭ carĭ pot face ca laptele să se strice, aşà bunióră:

Laptele albastru, se iscă din maĭ multe pricinĭ, orĭ din nisce buruenĭ pe carĭ vaca le mănâncă, orĭ din pricină că vaca e bolnavă saŭ că s'a pus laptele în nisce vase nu tocmaĭ curate, în carĭ maĭ nainte a fost un ast-fel de lapte stricat.

In casul cu buruenele, laptele e deopotrivă de albastru peste tot şi nu e vătămător sănătăţeĭ. Când însă provine de la vite bolnave, albăstréla se arată curînd după mulgere, sub formă de pete, maĭ ales când laptele e pus la prins. Atuncĭ încep sà se arate pe smântână nisce pete rotunde, care cresc şi se adîncesc mereŭ. Câte odată aceste pete sunt ca nisce vărgĭ.

Alte orĭ laptele se înălbăstresce peste tot până în fundul vasuluĭ. Une-orĭ petele aŭ o culóre ca a flóreĭ de liliac.

Un lapte curat şi bun, pus într'un vas în care a fost lapte albastru, se strică şi acesta numaĭ decât. Laptele ast-fel stricat are adesea un gust acru şi un miros acru duhlit, pe care-l capătă şi untul ales dintr'un asemenea lapte. Petele albastre şi întreg laptele asemenea stricat, este otrăvitor şi nu trebue să-l mâncăm, orĭ să facem brânză din el.

Pricinuitorul acesteĭ bóle, cele maĭ de multe orĭ e necurăţenia. De obiceiŭ maĭ mult vara se ivesce acéstă bólă, produsă în deobşte de un fel de mucegaiŭ.

Mâncând cine-và asemenea lapte, póte căpătà numaĭ decât durerĭ de cap, vărsăturĭ, diaree, frigurĭ şi chiar lingóre.

Lécul cel maĭ bun, e curăţenia. Se spală de amănuntul tóte vasele şi chiar ugerul şi locul unde dórme vaca, cu o leşie iute, de ciocane de porumb, amestecată cu var. După acésta, tóte instrumentele şi vasele ast-fel spălate, trebue să stea o ḑi şi o nópte într'un fum de puciósă.

Câte odată, maĭ ales când se întâmplă ca vaca să fie bolnavă de gălbinare, smântâna începe să se acopere de nisce pete galbene, tot după chipul cum se petrece cu cel albastru, numaĭ că gustul e mult maĭ rînced. Pricina acesteĭ bóle, cele maĭ de multe orĭ pe lângă galbenare, e aceeaşĭ ca şi la laptele albastru; iar lécurile sunt cam tot aceleaşĭ.

Alte orĭ laptele în curînd după muls, începe să se înroşéscă devenind cărămiḑiŭ, tot în felul cum a devenit albastru, orĭ galben; numaĭ că în casul acesta, e şi maĭ veninos. Une-orĭ roşéla vine din pricină, că laptele e în douĕ cu sânge chiar din uger, fiind vaca bolnavă de uger, orĭ ofticósă. Atuncĭ trebue dat de ştire la primărie şi chemat doctorul de vite.

Nu-ĭ vorbă că une-orĭ, mâncând vacile sfecle orĭ alte buruenĭ roşiĭ, laptele lor, e cam roşior, însă nu e de loc vătămător.

Se întâmplă deasemenea, ca laptele să devie bălos, vîscos, orĭ cleios, maĭ ales când îl punem la prins, după cum spuĭ că e laptele de la vaca cumetreĭ d-tale. Pricina acesteĭ bóle e necurăţenia vaselor, orĭ vr'o bólă a vaceĭ, saŭ nutreţul stricat, saŭ că locul unde sunt puse ólele la prins, e umed peste mĕsură.

Adesea orĭ laptele acesta, e aşà de vâscos că nicĭ nu curge din ólă, când o rĕsturnăm.

Punĕnd într'un lapte curat, numaĭ câte-và picăturĭ de lapte de acesta, după scurt timp, tot se preface în bălos. Rĕŭ nu e să alergăm la ajutorul doctoruluĭ de vite şi al celor care sciŭ leacurĭ bune, dar până la eĭ sunt bune lécurile pomenite pentru laptele albastru.

Laptele se mulge une-orĭ din ţîţa vaceĭ, apos de tot, avĕnd o coloraţiune albă albăstrie. Acésta se întâmplă, saŭ din causa nutreţuluĭ rĕŭ şi plin de apă, orĭ din causă că vaca e bolnavă de stomac. Lécurĭ anume, nu prea am auḑit c'or fi, decât numaĭ pentru însănătoşirea stomacului vaceĭ.

Câte odată, maĭ ales vara pe timpul căldurilor, laptele, cu tótă curăţenia vaselor şi a ugeruluĭ, se zăresce imediat după muls. Care ar fi anume pricina, n'o cunosc, dar lécul cel maĭ bun am auḑit c'ar fi, că îndată după muls, să răcorim laptele vînturându-l şi pe urmă la prins să-l punem într'un loc rĕcoros, saŭ chiar să punem ólele în vase cu apă rece.

Afară de acestea, se maĭ întâmplă une-orĭ, ca laptele să aibă chiar din ţîţa vaceĭ, un gust sărat şi cam înţepător,

maĭ cu sémă pe timpul erneĭ şi-n mare parte din causă că grajdul orĭ şura, saŭ poiata unde ernéză vaca, e prea umedă şi neaerisită, orĭ din pricina nutreţuluĭ saŭ a vre-uneĭ bóle a vaceĭ. Acest fel de lapte nu-ĭ bun pentru brânză, căcĭ nu se închégă bine. Aşà vătămător nu prea este şi un anume leac, nu prea cunosc, decât înlăturarea pricineĭ care-ĭ dă nascere.

Nu numaĭ atâta, dar une-orĭ, maı ales când sunt aprópe de înţĕrcat, unele vacĭ daŭ, din câte o ţîţă, orĭ chiar din tóte, lapte de un gust amar de tot. Pus la prins, un asemenea lapte, nu prinde smântână aprópe de loc şi aceea pe care o prinde, e de colóre aprópe cenuşie murdară şi amară de tot. Maĭ periculos e atuncĭ când se amărĕsce pe urmă după muls, devenind din ce în ce tot maĭ amar.

Un lapte sănătos, pus într'un vas de lapte amar saŭ chiar în apropiere cu un vas plin de asemenea lapte, se strică numaĭ decât. Spălând vasele cu leşie iute şi apă de var şi pe urmă afumându-le cu puciósă, putem înlăturà acéstă bólă. Une-orĭ amăréla lapteluĭ vine din pricină că vaca a mâncat pelin saŭ alte buruenĭ amare, dar atuncĭ laptele nu e vătămător.

Se maĭ întâmplă ca după o ḑi şi o nópte, laptele pus la prins să capete un miros greŭ aprópe ca de ouĕ clocite, şi smântàna începe a fi străbătută de nisce băşicĭ de gaz, care-ĭ sparg pieliţa. Un ast-fel de lapte, destul de veninos, se iscă numaĭ din pricina necurăţenieĭ.

După cum veḑĭ şi laptete póte avé o mulţime de cusururĭ şi c' te altele pe care nicĭ eŭ nu le cunosc, dar care tóte se iscă din pricina nutreţuluĭ, orĭ a vre-uneĭ bóle a vaceĭ şi maĭ cu sémă din pricina necurăţenieĭ şi nicĭ de cum din poveştĭ ca acelea cu luatul maneĭ.

Şi cum laptele stricat e maĭ tot-deauna vătămător sănătăţeĭ, trebue numaĭ decât să căutăm care-ĭ pricina adevĕrată şi să întrebuinţăm lécurile cele maĭ bune.

— Dnpă vorba d-tale, d-le învĕţător, eŭ maĭ nu m'aş maĭ duce la baba cu lécurile, ci m'aş înturnà acasă să fac aşà cum m'aĭ învĕţat, că după cum vĕd, cam aşà trebue să fie.

— Ca să nu-ţĭ pară rĕŭ nicĭ de una, nicĭ de alta, poţĭ să te ducĭ şi pe la babă, maĭ cu sémă dacă te ducĭ la Măntóia. Se póte să-ţĭ fie vaca şi bolnavă cum-và, şi dînsa am auḑit că a îndreptat cu buruenĭ şi spălărĭ, o mulţime de vacĭ. Să bagĭ de sémă că are să facă pe multe locurĭ aşà cum te-am învĕţat.

Cât privesce ca să se trimétă rĕul vaceĭ la altă casă, acésta nicĭ nu e cu putinţă; lasă că baba Măntóie nu umblă cu minciunĭ de-astea, şi cred că te-aĭ încredinţat din câte ţi-am spus că nimenĭ nu-ĭ vinovat. Să căutăm maĭ bine să scăpăm de rĕul nostru în loc să stăm să-l suferim, mângâindu-ne să-l dorim şi altora.

Aşà Lele Catrină, mergĭ cu bine şi nu uĭtà vorba din Sf. Scriptură că «Credinţa ta te va mântuì.»

N. I. Moga.
Mircescĭ-Vasluĭ.

O frumósă cuvîntare (1).

Domnilor şi Dómnelor, Iubiţĭ şcolarĭ,

Se împlinesc astădĭ 36 anĭ de la înscăunarea M. S. Regeluĭ Carol I pe Tronul Românieĭ şi sunt 25 de anĭ, de când ţara Românéscă şĭ-a dobândit neatîrnarea prin sângele fiilor sěĭ.

Nu este glorie maĭ mare pentru un popor de cât aceea câştigată prin munca luĭ însuşĭ, prin bărbăţia şi eroismul némuluĭ întreg. De aceea astădĭ din malurile Dunăreĭ şi până'n văile afundate ale Carpaţilor, tot Românul este în sěrbătóre şi cu el împreună fraţiĭ, carĭ doinesc după libertate prin ţărĭ cutropite de némurĭ străine.

De 25 de anĭ respiră Romànul aerul libertăţiĭ şi este curat stăpân în casa luĭ, nelegat de nimenĭ prin nicĭ o învoélă, aşă după cum i-a fost luĭ dat să fie dela Maica Roma cea bătrână. Infipt ca sentinelă priveghetóre pe vîrful Carpaţilor şi-a făcut Românul pieptul sěŭ zid de apărare, de care s'a izbit cu furie fără a-l urni din loc, «valul crunt din rěsărit.»

S'a îngenuchiat trufia barbaruluĭ şi câmpiile mănóse ale Dacieĭ Traiane şi-a întins ramurile verdĭ şi înflorite o fiĭcă a ginteĭ latine, în a căreĭ carte de viitor stă scris cu litere de aur: *mărire şi glorie între ceĭ de o sémă cu tine şi viéţă eternă pe pămîntul plămădit cu sângele eroilor těĭ.*

S'aŭ deslănţuit multe furtunĭ peste capul némuluĭ românesc şi s'aŭ revĕrsat peste el nesecate potopurĭ de némurĭ barbare, dar nicĭ unul n'a putut hălădui vreme 'ndelungă în locurile nóstre.

(1) Cu ocasiunea dileĭ de 10 Maiŭ 1902, d-l G. Ionescu, institutor al şcóleĭ române din Sofia a ţinut următórea cuvîntare patriotică, fiind faţă şi d-l Mişu, agent diplomatic, precum şi un numeros public din Bulgaria.

S'aŭ încercat mulţĭ rĕĭ la suflet, ce din păcate se încuibaseră în casa nóstră, a ne strică limba, a ne otrăvi obiceiurile şi a ne smulge ţara, dar a Tot Puternicul Dumneḑeŭ, ne-a păzit şi ne-a scăpat de duşmanĭ, căcĭ Românul tare în credinţa luĭ, nu s'a îndoit nicĭ odată, că cerul nu-ĭ va trimete mântuirea.

Nisce veneticĭ de sânge străin, ḑisu-ne-aŭ în limba lor: «Al nostru e pămîntul şi aceĭ ce locuesc pe dînsul; ale nóstre «câmpurile, ale nóstre délurile, ale nóstre cătunele, satele şi «tîrgurile, colibele şi plaiurile. Tu aĭ fost puternic şi vitéz în «luptă, dar puterea ta s'a tocit de sărăcie şi de stricăciune şi «noĭ am cules rodul sărăcieĭ tale.»

Românul însă răbdător din fire peste măsură de mult, vĕḑênd că a sosit cuţitul la os se ridică tocmaĭ atuncĭ, când străinul credeà, că s'a inscăunat maĭ bine şi că a bătut stîlp de pétră în pămîntul nostru; ca leul în turbare îşĭ scutură fruntea cu mândrie, urméză pe marele Tudor şi alungă din ţară hidra ce-şĭ înfipsese colţiĭ în trupul patrieĭ sale.

Din ce, în ce orizontul bineluĭ pentru némul nostru tot se lărgesce şi cu răbdare şi muncă, ne apropiem de timpurĭ maĭ calde, maĭ prielnice, carĭ aduc fericirea şi liniştea în vatra ţăranuluĭ istovit de necazurile trecutuluĭ.

In anul 1866 bărbaţiĭ patrioţĭ aĭ ţăriĭ nóstre aŭ îndreptat cugetul şi privirea naţiuniĭ întregĭ spre izvórele Dunăriĭ, ca să cerceteze şi să găséscă la obârşia bătrânuluĭ fluviŭ pe bărbatul luminat la minte şi adânc la sfat, care să drégă şi să pue pe rosturĭ bune ţara tînĕră şi plină de vigóre, moştenită de la Ştefan cel Mare şi Mihaiŭ Vitézul.

L'aŭ găsit pe acest bărbat mare la suflet şi la fapte şi poporul românesc L'a adus în ţara, scăldată în póle de albia cea mare şi gurile de vĕrsare ale gârliţeĭ, ce ţîşnesce de maĭ sus de Castelul Hohenzollern.

«*Vino, în ţara nóstră—i-a ḑis poporul român—unde veĭ „aflà urme de ale eroilor şi principilor, astăḑĭ predecesoriĭ „Voştri, carĭ sunt demnĭ de ilustriĭ Voştriĭ Străbunĭ. Naţia „română are încredere în viitorul sĕŭ, căcĭ are consciinţă „de vitalitatea sa şi cunósce avuţia sorginţilor sale. Măria „Ta, are acum să asigure acest viitor. De acum înainte în „rugăciunile nóstre, unind numele Vostru cu acel al ţăriĭ „nóstre, vom rugà Providenţa să rĕspândéscă asupra luĭ „Carol I, Suveranul nostru mult iubit şi asupra Românieì, „bine facerile Sale tutelare.*"

Principele Carol adânc mişcat de aceste cuvinte calde şi iubitóre, îşĭ părăsì vatra părintéscă cu hotărîre deplină în viitorul Românieĭ şi în ḑiua de 8 Maiŭ 1866 puse piciorul pentru prima óră pe pămîntul Românieĭ la Turnu Severin. De aci, anunţă Locotenţa domnéscă din Bucurescĭ, despre sosirea Sa cu memorabilele cuvinte, ce nu se vor uità în vecĭ:

„Punênd piciorul pe pămîntul Românieì m'am şi făcut „Român. Noua Mea Patrie este astăḑì România. Fericit că

„Mĕ aflu în mijlocul naţiuneĭ care M'a onorat cu încrede- „rea sa, adresez înainte de tóte rugăciunile Mele Ceruluì, „pentru ca să-Mì ajute a îndeplinì cu demnitate marea şi „frumósa misiune ce Providenţa Mi-a impus.“

In ḑiua de 10 Maiŭ acelaşĭ an se presintă noul Domnitor corpurilor legiuitóre în Bucurescĭ, în mijlocul cărora depuse jurămîntul legiuit pentru paza Constituţiuniĭ, a obiceiurilor şi religiunea ţăriĭ.

Majestatea Sa închee jurămîntul cu următórele cuvinte:

„Sper că-Mĭ va fi dat a împlinì misiunea ce iaŭ asu- „pră Mĭ. Vĕ aduc o inimă lealǎ, cugetărĭ drepte, o voinţă „tare de a face binele, un devotament fără marginĭ către „noua Mea patrie şi un neînvins respect de lege. Cetăţean „astăḑĭ, mâine de va fi nevoe soldat, voiŭ împărtăşì cu „voĭ sórta cea bună ca şi pe cea rea. Credeţĭ în Mine, pre- „cum eă cred în voĭ. Să ne facem datoria! Să ne întărim „prin concordie! Să unim tóte puterile nóstre, spre a fi la „înălţimea evenimentelor.“

Cuvintele pline de însufleţire pe carĭ Principele Carol în 1866 le-a pronunţat cu atàtǎ foc, aŭ devenit fapte, s'aŭ întrupat. M. Sa a dat poporuluĭ român viéţa Sa, ḑilele Sale de odihnă şi linişte, urmărind pururea ideia, care'L muncea ḑi şi nópte: mărirea Românieĭ, Independenţa şi gloria naţiuniĭ.

Starea economică a ţăriĭ decăḑută cu totul, finanţele desordonate şi istovite printr'o administraţiune nechibzuită, răpĭaŭ multe ore de odihnă Mareluĭ Suveran. Pe lângă acésta, se maĭ adăoga suveranitatea Porţiĭ Otomane, care lovià drept în inimă pe Marele Domn, căcĭ nu maĭ puté suferi pe duşmanul secular să-l calce moşia strămoşéscă. Lucrà ḑi şi nópte la mântuirea némuluĭ, căcĭ Işĭ jurase în suflet că, cu sabia în mână să smulgă independenţa ţăriĭ.

Poporul român a creḑut în spusele Majestăţiĭ Sale şi credinţa luĭ l'a mântuit. Mântuirea a venit la 10 Maiŭ 1877, când Domnitorul Carol rezemat pe naţiune şi pe tînĕra, dar brava Luĭ oştire, a ridicat *steagul independenţeĭ.* El a ḑis soldaţilor.

„Copiĭ, în cumpĕna grea, în care se aflǎ ţara, poporul „întreg vĕ privesce. Speranţa naţiuniĭ se razimă pe voĭ. In „ora lupteĭ aveţĭ înaintea vóstră faptele bătrânilor oştenĭ „Românĭ. Aduceţi-vĕ aminte că sunteţĭ urmaşiĭ eroilor de „la Rahova şi Călugărenì. Drapelul subt care luptaţĭ este „în mijlocul vostru însăşì imaginea Patrieĭ. Urmaţi-l dar „vitejesce şi când lauriĭ păciĭ vor înverḑì pe câmpiile Ro- „mânieĭ, Patria cu recunoscinţă, va înscrie numele bravilor „eĭ apărătorĭ pe frontispiciul edificiuluĭ independenţeĭ „române.“

Aşà a grăit Domnitorul Carol I şi în fruntea bravilor Sĕĭ oştenĭ a trecut Dunărea în ţara duşmanuluĭ. A suferit frig, obosélă şi

fóme alăturea cu soldaţiĭ şi nu s'a dat înapoĭ o clipă măcar de la datoria Sa: încurajarea oştiriĭ şi conducerea eĭ la glorie.

Trăind în redute, prin plóe şi zăpadă, un an întreg aprópe, Regele Carol neobosit, vecĭnic călare, dând ordine pretutindenĭ, a fost sufletul, a fost viéţa campanieĭ din 1877. A smuls duşmanuluĭ Griviţa, Plevna, Rahova, Smârdan şi Vidin şi ast-fel a pus cap vĕrsăriĭ de sânge cu triumf neperitor pentru sine şi óstea română. Flamura otomană erà acum sfîşiată ca altă dată la Rĕsboenĭ, Rahova şi Călugărenĭ. Dorobanţul Român şi-a făcut datoria; el a urmat pe Domnitor în focul lupteĭ şi ambiĭ aŭ împărţit lauriĭ biruinţeĭ.

In anul 1881 Maiŭ în 10, ţara românéscă serbă înălţarea la rangul de Regat şi Domnitorul Carol I se încoronă ca Rege al Românieĭ.

România erà în sĕrbătóre şi pronia ceréscă vĕrsà asupră-'ĭ din belşug harurile sale binefăcĕtóre.

Pe fruntea Regeluĭ Carol I strălucia acum, nu o corónă turnată în aur şi împodobită cu pietre scumpe, dar o corónă de oţel găurită din tunurile luate de la duşman de vitéza nóstră armată.

Insuşĭ Regele Şi-a dat schija pentru coróna Luĭ, ca să lase lucru vorbitor urmaşilor despre bravura şi tăria némuluĭ în ḑilele Luĭ Carol I cel Mare al Românilor. Când Preşedintele Senatuluĭ dete Majestăţiĭ Sale Coróna Regală, Majestatea Sa rostì următórele cuvinte:

„Primesc cu mândrie, ca simbol al independenţeĭ şi tă-„rieĭ Românieĭ acéstă corónă tăiată dintr'un tun stropit cu „sângele vitejilor noştri şi sfinţită de biserică. Ea va fi „păstrată ca o comóră preţiósă, amintind momentele grele „şi timpurile gloriόse ce am străbătut împreună; ea va a-„rătà generaţiunilor viitóre voinicia Românilor din este „timpurĭ şi unirea care a domnit între ţară şi Domn.

„Să ne unim dar în faţa acestor stégurĭ, care a stră lu-„cit pe câmpul de onóre, în faţa acesteĭ coróne, emblemă „a Regatuluĭ, împrejurul căreia naţiunea strîngĕ-se ca „oşteniĭ împrejurul drapeluluĭ.

S'aŭ strîns Domnilor, toţĭ cetăţeniĭ Românĭ cu inima curată şi cugete drepte împrejurul Majestăţiĭ Sale Regeluĭ Carol I, ca fiiĭ împrejurul părinteluĭ şi prin ocârmuirea înţeléptă a Majestăţiĭ Sale în timpul celor 36 de anĭ de domnie, ţara a călcat mereŭ înainte pe o cale sănătósă şi frumósă.

Avem şcolĭ numeróse şi bine organisate unde sătenul ca şi orăşanul pot să-şĭ lumineze copiiĭ şi să-ĭ facă a se ridicà sus pe trépta socială; avem bisericĭ multe şi frumóse unde legea creştinéscă este păstrată aşà după cum juraŭ Domnitoriĭ ceĭ marĭ aĭ ţăriĭ că va fi ţinută; avem drumurĭ de fier, carĭ brăzdézà ţara în lungiş şi curmeziş, legând tóte oraşele şi numerósele tîrgurĭ cu capitala ţăriĭ şi înlesnind ast-fel comerciul şi trans-

portul cerealelor, bogăţia nesecată a ţăriĭ nóstre. Vapórele pórtă pe luciul măriĭ prin ţărĭ depărtate pavilionul românesc cu mândrie şi cinste, arătânt lumiĭ că la îmbucătura Dunăreĭ cu marea Négră este o ţară cu viitor, muncitóre şi iubitóre de civilisaţiune. Paza ţăriĭ este încredinţată oştiriĭ naţionale, creaţiune a Majestăţiĭ Sale Regeluĭ Carol I, Carele a condus-o cu glorie să-şĭ priméscă botezul de sânge.

Acestea sunt, Domnilor, cele treĭ fapte marĭ amintite fórte pe scurt, carĭ, întrupându se aŭ dat România de astăḑĭ aşeḑată pe temeliĭ solide.

Ḑiua de 10 Maiŭ amintesce din Carpaţĭ şi până la mare, de la Prut şi până la Dunăre şi maĭ departe în Balcanĭ; tuturor fraţilor Românĭ, că naţia e în sĕrbătóre şi că *sus trebue să avem cugetul şi firea.*

Copiĭ, cresceţĭ cu iubirea de Patrie şi neam. Aveţĭ înaintea ochilor voştriĭ în tot-deauna imaginea Gloriosuluĭ şi Inţeleptuluĭ Rege Carol I, căcĭ sub înţelépta Luĭ ocârmuire a ajuns némul românesc să fie tare, iubit şi respectat chiar de aceia carĭ nu-l vor.

Spuneţĭ acelor carĭ n'aŭ învĕţat carte şi carĭ nu sciŭ, faptele măreţe săvîrşite de Regele Carol I, şi faceţi-ĭ să vadă cu câtă dragoste de părinte a încălḑit la sînul Luĭ tot némul românesc.

Să rugăm cerul din adîncul inimeĭ nóstre ca să dea încă ḑile lungĭ şi fericite Majestăţiĭ Sale Regeluĭ Carol I şi întregeĭ dinastiĭ Regale, spre a puté conduce încă anĭ îndelungaţĭ destinele Patrieĭ nóstre.

Termin, Domnilor şi Dómnelor, rugându-vĕ a strigà într'un cuget şi într'un glas împreună cu mine.

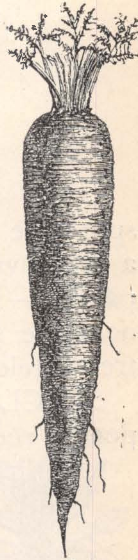
Trăéscă M. S. Regele Românieĭ Carol I!
Trăéscă M. S. Regina Elisabeta!
Trăéscă A. S. R. Principele Ferdinand al Românieĭ!
Trăéscă A. S. R. Principesa Maria!
Trăéscă Dinastia Regală!
Trăéscă Némul Românesc!

Pentru grădinarĭ. Pomiĭ se curăță de muschiŭ în modul următor: se face din cenușă de lemn o leșie de tărie mijlocie, punĕnd în 10 litre leșie, $1/2$ pund de accid carbolic. Amestecătura acésta se ferbe și apoĭ încă în stare ferbinte se pune pe părțile mușchióse ale pomuluĭ cu o mătură de paie. In puține ḑile cade tot muschiul până la cel din urmă firicel, fără să se maĭ arate înainte de un an, și fără să strice sănătățiĭ pomilor. Trebue însă a fi cu băgare de sémă la întrebuințarea acestuĭ mijloc.

Cultura legumelor și a pomilor fructiferĭ (1).

MORCOVUL. Este o plantă bis-anuală (care cresce în douĭ anĭ) și se cultivă pentru rĕdăcinele sale carĭ se întrebuințéză în economia caseĭ.

Eĭ aŭ forma conică (lungărĕță) și cresc repede. Sunt morcovĭ carĭ se cultivă și pentru hrana vitelor, dar aceștia sunt maĭ marĭ. Morcovuluĭ îĭ place un pămînt gras și bîne mărunțit; gunoirea se face cu gunoiŭ descompus, și nicĭ odată cu gunoiŭ próspĕt, căcĭ în acest cas morcoviĭ ar căpătà un miros și un gust neplăcut. Inmulțirea morcovuluĭ se face prin semințe, carĭ se sémînă pe răzóre în rîndurĭ. Pe un rĕzor se pun până la patru rîndurĭ.

Morcov.

Semințele fiind micĭ, pot să cadă cam des în timpul semenatuluĭ, de aceia în acest cas avem grijă ca după rĕsărire să rărim firele unele de altele cam la 4—5 cm. In timpul crescereĭ, morcoviĭ se sapă, se udă și se plivesc de câte orĭ va fi nevoe.

Recolta se face tómna, pe un timp frumos, smulgênd morcoviĭ și curățindu-ĭ de pămînt, după care apoĭ li se rup frunzele și se pun spre păstrare, așeḑându-ĭ în straturĭ de nisip în privință, orĭ în șanțurĭ bine acoperite cu pae și pămînt.

Pentru sĕmînță, alegem morcoviĭ ceĭ maĭ frumoșĭ, cărora li se lasă frunzele din mijloc, se îngrop în pivniță până primăvara, când se scot și se plantéză la 50 cm., depărtare unul de altul.

In timpul crescereĭ se sapă și se plivesc, iar spre tómnă, după ce sĕmînța s'a copt, se taie trunchiurile (lugeriĭ) cu sĕmînță, și ast-fel se pune spre păstrare. Sĕmînța bine păstrată, e bună de sĕmînat până la doĭ anĭ.

PĂSTÂRNACUL, se cultivă pentru rădăcinile sale carĭ aŭ un gust plăcut. Cultura păstârnaculuĭ e la fel cu aceea a morcovuluĭ, și cere același fel de pămînt.

---

(1) Veḑĭ No. 28 — 29, 30, 31, 33, 35 și 36.

PĂTRUNJELUL se cultivă pentru rĕdăcinele și foile sale carĭ se întrebuințéză in bucătărie, punêndu-se în bucate

Pătrunjel.

Păstârnac.

spre a le da un gust aromatic plăcut. Cultura e la fel cu a morcovuluĭ și păstârnaculuĭ. Pătrunjelul nu se scóte din pămînt — unde se află pus, — fiind-că iarna ține la frig, de aceea se sapă numaĭ câte douĕ, treĭ rĕdăcinĭ, potrivit cu trebuințele.

SFECLA e o plantă bis-anuală (de doĭ anĭ). Se sémĕnă pentru rĕdăcină care se întrebuințéză în economia caseĭ maĭ mult ca salată, fiartă orĭ cóptă. Sfeclele carĭ se întrebuințéză în economia caseĭ sunt din acelea carĭ aŭ o culóre albă-gălbue, orĭ roșie închisă. Sunt alte soiurĭ de sfecle albe carĭ se daŭ la vite ca hrană, iar altele carĭ se sémĕnă anume pentru a face din sucul (mustul) lor zahăr. Aceste douĕ din urmă soiurĭ se sémînă la câmp și pe o suprafață maĭ mare.

Sfeclă.

Sfeclele cer un pămînt gras, ușor și rĕvăn. Pămîntul trebue bine lucrat și mărunțit. Inmulțirea se face prin sĕmînță care se sémînă prin Aprilie, cel maĭ târḑiŭ începutul luĭ Maiŭ. Semînarea sfeclelor în grădină se face pe rĕzóre late, în rîndurĭ depărtate de 50 cm. unul de altul. Semințele se pun câte douĕ, mult treĭ la un loc, și departe cuĭb de cuĭb 4 — 5 cm.

După ce sfeclele aŭ rĕsărit și aŭ 4 — 5 foĭ, se răresc, smulgênd firele cele maĭ slabe pe carĭ, dacă voim, putem să le sădim în alt loc.

Ca lucrărĭ de întreținere e prășitul, mușuroitul și chiar

udatul dacă e timp secetos. In timpul prașileĭ, să fim cu băgare de sémă spre a nu li se rupe foile orĭ atinge rĕdăcinile cu sapa.

Tómna, prin Octomvrie, se recoltéză sfeclele, scoțându-se din pămînt cu sapa orĭ casmaua (hârlețul); dacă pămîntul nu e tare, e mult maĭ nemerit a le smulge cu mâna. Sfeclele scóse din pămînt, se curăță bine, li se taie foile și în urmă se pun spre păstrare în pivniță îngropate în nisip, orĭ le îngrămădim în șanțurĭ, acoperite bine cu pae și pămînt

Pentru sĕmînță alegem vre-o câte-và dĭn sfeclele cele maĭ frumóse, cărora le rupem numaĭ foile de pe laturĭ, lăsând pe cele din mijloc și ast-fel se pun spre păstrare ca și morcovul. Primăvara prin Martie, se plantéză aceste sfecle la 50 cm. depărtare. In timpul crescereĭ se prășesc și se plivesc, iar când lugeriĭ aŭ crescut și aŭ florĭ prea multe, li se pune câte un țăruș de care se légă spre a nu fi ruptĭ de vînturĭ.

Recolta semințeĭ se face atuncĭ când ne încredințăm că e bine cóptă, de regulă prin Septemvrie. Sĕmînța păstrată bine, póte fi bună de semĕnat până la 5 anĭ cel mult.

(Va urma). **Ión E. Mihăescu.**

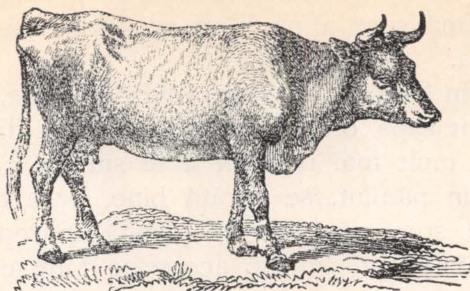
O nouă societate economică la sate.

La 28 Aprilie anul curent prin stăruința învĕțătorilor și a concursuluĭ dat de autoritatea comunală din comuna Bordușanĭ, jud. Ialomița, s'a pus basele uneĭ societățĭ economice cu denumirea: «Cuza-Vodă». iar ca Patron Impĕrațiĭ: Constantin și Elena.

Președinde al societățiĭ s'a ales d-l Cățeluș Haralambie, diriginte al școleĭ; Vice-președinte d-l M. Clonaru, notarul comuneĭ; secretar d-l Coman Ionescu, învĕțător; iar ca casier d-l Florea Ionescu, comersant în localitate. Cincĭ dintre membriĭ fondatorĭ s'aŭ ales ca membriĭ aĭ consiliuluĭ și treĭ ca membriĭ controlorĭ. Toțĭ pe termen de un an. Numĕrul membrilor înscrișĭ ca fondatorĭ este de 60. Urez din tótă inima și din tot sufletul, rugând pe Inaltul Creator, să ducă spre bun sfîrșit, ținta la care tinde societatea.

De la Borcea.

Contra păduchilor de lemn (ploșnițe) se recomandă următorul mijloc: Mobìlele și stâlpiĭ de ușĭ, ferestre, etc., le spĕlăm cu o leșie tare și fierbinte de săpun, topim apoĭ cleiŭ în oțet și ungem cu acésta tóte crăpăturile, îngrijind să fie cât maĭ fierbinte.

Sănătatea animalelor și apa.

Toţĭ doctoriĭ veterinarĭ fără deosebire, precum și toţĭ ómeniĭ de sciinţă s'aŭ înţeles în a recunósce că apa este una din causele, care póte ferì în unele casurĭ și molipsì în altele, corpul animalelor de bóle.

In adevĕr o apă rea dacă este bĕută mereŭ, strică încetul cu încetul organele corpuluĭ, dând nascere ast-fel la bóle grele, carĭ stânjinesc fórte mult desvoltarea saŭ crescerea corpuluĭ. Anume când se bea o apă rea se înghite cu apa și o substanţă vătămătóre pentru corp, care ajungênd cu apa în stomac și după aceea în maţe, este trecută în sângele animaluluĭ pe care-l strică și odată sângele stricat nu maĭ póte nutrì corpul, așà că atuncĭ corpul se bolnăvesce. Și după cum apa va fi maĭ puţin saŭ maĭ mult rea și bóla va fi maĭ ușóră saŭ maĭ grea.

Ast-fel stând lucrurile, este bine să scim, carĭ sunt apele rele, ne sănătóse.

In primul rînd maĭ tóte apele rìușórelor saŭ gârlelor, pe marginele cărora sunt clădite diferite fabricĭ sunt ape rele, căcĭ tóte murdăriile rĕmase de la diferite fabricaţiunĭ sunt aruncate saŭ aŭ scurgere în apa acelor gârle care este astfel murdărită și stricată. Maĭ mult încă în multe fabricĭ se lucréză cu diferite substanţe otrăvitóre, ale căror resturĭ sunt apoĭ aruncate în gârlă, când se curăţesc fabricele, așà că din nevoia de a se curăţì fabricele se ajunge la otrăvirea apelor ce curg pe lângă ele.

Se póte ușor dovedì murdăria și rĕutatea unor ast-fel de ape, prin faptul că în acele ape nu se găsesc maĭ nicĭ odată

pescĭ și se înțelege că dacă pescii nu pot trăì într'o apă, acea apă nu póte fi bună nicĭ pentru alte animale.

Tot rele sunt și apele stătătóre, adică acelea carĭ nu aŭ scurgere, saŭ carĭ nu se pot reînoì mereŭ. Acestea aŭ în fundul lor maĭ tot-deauna un strat gros de noroiŭ format din corpurile diferitelor animale micĭ saŭ plante ce trăesc în ele saŭ prin prejur, și care după mórte putreḑesc din causa căldurii sóreluĭ. Acest noroiŭ provenit din putreḑiciunĭ este o adevĕrată otravă și se înmulțesce din causă că apa nu are scurgere, nicĭ nu e reînoită. Din aceste ape se ridică tot-deauna un miros urît și nesănătos.

Animalele de obiceiŭ nu vor să bea ast-fel de ape decât numaĭ când sunt silite de o sete prea mare. Atuncĭ aceste ape, pe de o parte nu pot slujì întru nimic la mistuirea hraneĭ acelor animale, iar pe de altă parte, daŭ animalelor diferite bóle destul de grele, carĭ strică saŭ paraliséză virtuțile cele bune ale nutrimentuluĭ.

In fine apele băltócelor în care se scurge zéma din gunoiurile putrede sunt iarășĭ fórte rele ca și apele stătătóre.

Ast-fel, de obiceiŭ tóte apele carĭ nu se reînoiesc destul de bine, saŭ cele carĭ cuprind multe substanțe minerale rele saŭ materiĭ provenite din putreḑirea ființelor, sunt ape periculóse pentru sănătate.

I. Niculescu
Severin.

Corespondența medicală (1).

Să ne ocupăm acum de *agalaxie.*

Impuţinarea producerii lapteluĭ se observă de cele maĭ dese orĭ în urma uneĭ rele alimentaţiunĭ, a uneĭ hrănirĭ neîndestulătóre. Dar în afară de nutriment, póte determinà agalaxia diferitele bolĭ, ca tuberculosa, bólele stomaculuì și maţelor, bólele ugeruluĭ, precum și bólele lipiciόse ca de exemplu *febra aftósă.* De sigur că împrejurarea ce a făcut ca văcuţa d-vóstră să-şĭ împuţineze laptele, a fost acéstă din urmă nenorocită bólă, ușóră în aparenţă, fórte rea de fapt prin urmările ce lasă. Casul s'a produs fie pentru că mulgerea eĭ nu aţĭ făcut-o regulat în timpul bóleĭ, fie că bóla a lăsat bolnav ugerul, fie în fine că vaca prin durerile ce a încercat, maĭ ales la muls şi supt, din pricina manifestaţiunilor febreĭ aftóse asupra ugeruluĭ, s'a speriat, a prins frică, frica sciindu-se că póte până la un punct óre-care, influenţà în rĕŭ asupra secreţiuniĭ lapteluĭ.

(1) Veḑĭ No. 28 — 29, 30 31 33, 34 şi 36.

Scăderea laptelui se mai arată încă la unele dintre vacile tinere, cari aŭ fătat pentru întâia dată. Ce-và mai mult, se găsesc vacĭ, de obiceiŭ nu dintre cele lăptóse, care-şi *ascund singure laptele*, nu dă la muls tot laptele pe care-l are în uger. Cu privire la acésta, un mare învĕţat francez *Cornevin*, admite cu *Furstemberg*, că reţinerea laptelui în uger de către acele vacĭ, s'ar face printr'un fel de acţiune comună a muşchilor pântecelui şi a diafragmei — muşchiul care desparte înăuntru cutia pieptului de cavitatea abdominală — precum şi printr'o întrerupere în mişcările regulate ale respiraţiunii. Muşchii de mai sus prin contracţiunea lor ar da loc la o înpiedicare a cursului sângelui în uger, împiedicare ce ar face ca laptele să nu pótă eşì în afară, prin mulgere.

In sfîrşit, ridicarea viţelului, lipsa lui din ochii vacei în momentul mulgerii, póte de asemenea să influenţeze în rĕŭ, la unele din ele asupra cantităţii laptelui. Referitor la acésta, învĕţatul francez pomenit mai sus, povestesce un cas observat la un anume proprietar din ţara lui, care avênd o vacă şi înstreinându-i viţelul, nu puté fi mulsă decât aducêndu-i-se şi ţinêndu-i-se în faţă în tot timpul mulgerii un viţel împăiat, o piele de viţel umplută cu pae, pe care vaca îl lingeà necontenit cât ţiné mulgerea. Alte casuri cam tot de asemenea fel se citéză şi la Somali, pe cósta orientală a Africei.

Terminând ceea-ce vĕ pot povĕţuì, pentru vaca d-vóstră, este să o trataţi cu blândeţe punênd-o într'un grajd curat şi hrănind-o în modul expus dejà. Puteţi să încercaţi şi óre-cari medicamente, aşà dă bune resultate doctoriile de mai jos:

Sulfură de antimoniŭ negru	100 grame
Sulf	50 grame.
Pulv. de fructe de fenonil	a 150 grame.
» » » » carvi	
» » bóbe de enupere	
Clorura de sodium	500 grame.

A se amestecà bine tóte acestea, făcêndu-se un singur pachet, din care se va da de trei ori pe ḑi, câte o lingură, în tărîţe saŭ malaiŭ.

Doctoria de mai sus, pe care putem să ne-o procurăm de la ori ce farmacie, este bună, totuşi partea principală ţine de buna îngrijire şi hrănire a vacei. In ori ce cas, dacă nu veţi reuşì să obţineţi cantitatea de lapte dorită, să sperăm că cu noua fătare vaca se va arătà lăptósă ca şi mai înainte de a fi bolnavă de febra aftósă, fapt ce se întâmplă de regulă, când ugerul este sănătos.

Irimia Popescu
Medic-veterinar.

CERCURI CULTURALE

In ḑiua de 12 Maiŭ, a. c., în comuna Hartusi, s'aŭ pus basele unui cerc cultural local, sub presidenţia d-lui D. Popescu, învĕţător. Cercul s'a inaugurat printr'un serviciŭ divin şi cuvîntarea d-lui medic veterinar Cartianu, vorbind despre crescerea raţională a vitelor. Aŭ mai vorbit d-l M. Popescu şi preotul comunei, G. Neguresco.

O societate de lectură la țară.

Primim o dare de sémă maĭ lungă despre activitatea «*Societățiĭ de lectură din com. Borca, jud. Sucéva*, de sub patronagiul d-luĭ Ión Kalinderu, administratorul Domeniuluĭ Coróneĭ, din care extragem următórele:

Societatea s'a înființat în Noemvrie 1897, din îndemnul d-luĭ Aug. Berian, Șeful Regieĭ Domeniuluĭ Coróneĭ, cu scopul de a strînge relațiunile dintre ceĭ carĭ se vor înscrie, de a avé un local unde să se pótă aduna membriĭ în orele libere pentru a cetì cărțĭ și ḑiare folositóre, și de a venì în ajutorul locuitorilor atât pe cale intelectuală prin conferințe etc. cât și materiale, ajutând la învĕțătură copiiĭ sîrguitorĭ aĭ celor lipsițĭ de mijlóce.

La început aŭ fost multe greutățĭ de învins, atât din causa numĕruluĭ restrîns de membriĭ cât și din pricină că mulțĭ nu pricepeaŭ rostul uneĭ asemenea societățĭ.

Cu timpul s'aŭ înlăturat însă tóte aceste piedicĭ, ast-fel că societatea a ajuns aḑĭ a fi apreciată nu numaĭ de ceĭ din localitate ci și de ceĭ din comunele învecinate și chiar de ceĭ carĭ călĕtoresc prin acele părțĭ carĭ simt o adevĕrată plăcere, când merg în localul societățiĭ, compus acum din două sălĭ spățióse, și înzestrat cu tot confortul, ca: bibliotecă bogată, ḑiare etc. Pentru a face localul cât maĭ atrăgĕtor s'a cumpĕrat chiar și un biliard.

In ceĭ 4 anĭ de când există societatea, s'aŭ dat 4 serbărĭ din produsul cărora s'a îmbrăcat maĭ mulțĭ elevĭ sărmanĭ, și s'aŭ ținut maĭ multe conferințe tratând cestiunĭ de folos obștesc imediat.

Averea societățiĭ se compune aḑĭ din:

1.300 leĭ Mobilier
800 » Biblioteca
1.400 » Capital neatacabil

resultațĭ din cotisațiunĭ și din o parte a produsuluĭ serbărilor date.

In adunarea generală din urmă s'a hotărît înființarea unuĭ cor țĕrănesc și o bancă de credit și economiĭ, cestiunĭ carĭ se găsesc aḑĭ studiate și aprópe a fi realisate.

Ast-fel întocmită, și susținută cu tărie de d-l Ión Kalinderu, acéstă societate, începută atât de modest, e chemată a împlini un gol însemnat în viața nóstră dela țară.

Serbarea ḑileĭ de 10 Maiŭ la sate.

Ḑiua de 10 Maiŭ a. c., a fost serbată cu o deosebită dragoste anul acesta, pe Domeniul coróneĭ Gherghița. După Te-Deumul slujit la biserică și la care a asistat mulțĭ sătenĭ, mulțimea se îndreptă către școlele comunelor respective, unde învĕțătoriĭ respectivĭ vorbesc despre însemnătatea ḑileĭ de 10 Maiŭ.

După prânz eleviĭ din comunele Gherghița, Ciumațĭ și Balta-Dómneĭ, execută frumóse cântece, jocurĭ și recită poesiĭ.

*
* *

In comuna Păltinişul, jud. Dorohoiŭ, anul acesta s'a serbat ḑiua de 10 Maiŭ în următorul mod:

La orele 9 a. m., eleviĭ de la şcóla din Ivancauţĭ şi din Teiósa, aŭ venit în satul Păltinişul, unde împreună cu eleviĭ, consiliul comunal şi săteniĭ localĭ, aŭ mers la biserică, unde s'a oficiat Te-Deumul.

Apoĭ, sub conducerea şefuluĭ garnisóneĭ şi în sunetul musiceĭ, s'a primit defilarea şcólelor, de către autoritatea comunală, şi învĕţătoriĭ respectivĭ şi preotul local.

Primarul local, d-l G. Iacobescu, rostesce o cuvîntare ocasională, numind soldaţiĭ căḑuţĭ pe câmpul de luptă. Maĭ vorbesc tot în acest sens, învĕţătoriĭ I. Serghie şi Gh. Nestor.

Apoĭ eleviĭ aŭ executat diferite cântece patriotice şi aŭ recitat poesiĭ.

După prânz a fost serbare în ograda şcóleĭ, iar séra a fost retragere cu torţe.

* * *

Pe domeniul coróneĭ, în com. Domniţa, s'a serbat într'un mod cu totul deosebit ḑiua de 10 Maiŭ a. c.

Serbarea s'a început printr'un serviciŭ religios în presenţa sătenilor şi a elevilor de la cele treĭ şcolĭ, cum şi a 13 supravieţuitorĭ eroĭ de pe câmpul de luptă.

După biserică, d-l V. Munténu, agentul dom. Coróneĭ, a ţinut o frumósă cuvîntare ocasională. Vorbesce şi preotul Popescu.

După prânz, la orele 1, a avut loc o representaţiune teatrală. unită cu recitărĭ şi cânturĭ patriotice.

Serbarea s'a terminat printr'o mare horă în curtea şcóleĭ.

DE LA SATE

In ḑiua de 19 Maiŭ s'a dat în comuna Ciutura, jud. Dolj, o frumósă serbare şcolară, presidată de d-l C. Alexandrescu revisor şcolar.

Organisată de învĕţătoriĭ comuneĭ, d-l N. Petrolian şi d-na Elena Petrolian, serbarea a avut un succes desăvîrşit.

La ora 6 séra se aflaŭ în comuna Ciutura maĭ mulţĭ învĕţătorĭ şi învĕţătóre din alte părţĭ, câţĭ-và arendaşĭ din împrejurimĭ, d-l C. Alexandrescu revisor şcolar, d-l Dr. Drăgescu, medic primar al judeţuluĭ, care nu scapă nicĭ un prilej pentru a-şĭ manifestà dragostea şi interesul ce pórtă populaţiuniĭ de la sate, d-l I. Brătianu şef de secţie la administraţiunea financiară, d-l C. Stănculescu secretar-contabil al şcóleĭ de meseriĭ cu d-niĭ I. C. Ionescu, I. Cioroianu şi St. Voiculescu, maestri la acea şcólă şi d-l Al. Olteanu, ziarist.

Se maĭ aflaŭ aci d-l St. Ionescu, revisorul plăşeĭ, cu d-na; d-nu Petrolian, institutor din Craiova cu d-na şi d-rele Maria şi Silvia Petrolian; d-l Gh. Vlădescu arendaş, d-l Iuliŭ Veleanu cu d-na; d-na şi d-l Bernénu cu d-ra Gheorghiu; d-na Stelu Maria; d-rele Veta şi Matilda Becu, învĕţătóre la Băilescĭ; d-ra Maria Alexandrescu, învĕţătóre în aceiaşĭ comună; d-l Constantinescu,

învĕţător comuna Tăncănăŭ; d-l Florescu, învĕţător com. Cornu; d-şóra Gheorghiu învĕţătóre comuna Vârvoru; d-ra Gheorghiu, învĕţătóre comuna Sălcuţa, d-na Bărsănescu, învĕţătóre comuna Vella; preotul Vasilescu cu d-na, din comuna Ciutura şi preotul Barbu cu d-na din comuna Tăncănăŭ.

La ora 6½ toţĭ invitaţiĭ aŭ pornit în spre pădurea din apropiere unde aŭ visitat vechea monastire rădicată acum 350 de anĭ în nepătrunsul codru ce există pe atuncĭ, monastire care astădĭ servesce ca biserică satuluĭ.

Aci, în mijlocul uneĭ frumóse pajişte s'a încins o horă, la care se prinse toţĭ flăcăiĭ şi fetele ce însoţiaŭ pe visitatorĭ.

Pe înserate, la întórcere, învĕţătoriĭ şi învĕţătórele aŭ întonat în tot drumul diferite cântece patriotice.

Séra s'a servit la d-l învĕţător Petrolian o bogată cină, după care s'a început spectacolul dat de eleviĭ şcóleĭ din com. Ciutura, sub un umbrar împodobit cu mult gust.

D-na Elena Petrolian a rostit o simţită cuvîntare, apoĭ eleviĭ sub conducerea d-luĭ învĕţător Petrolian aŭ întonat maĭ multe imnurĭ.

In urmă s'aŭ jucat piesele Curcaniĭ, Lângă pămînt, O cerere nesocotită şi s'aŭ executat maĭ multe danţurĭ.

Piesele jucate minunat de bine, iar danţurile cu măestrie executate, aŭ dovedit că d-na şi d-l Petrolian, învĕţătoriĭ comuneĭ, îşĭ pun multă silinţă pentru cultivarea şi educaţiunea copiilor, fapt pentru care merită tótă lauda.

Spectacolul s'a terminat !a ora 12, după care invitaţiĭ retrăgêndu-se în localul şcóleĭ, aŭ început danţurile, carĭ aŭ durat până târdiŭ nóptea.

* * *

BIBLIOGRAFIE

Agricultura, cunoscinţe practice de cultura pămîntuluĭ şi a plantelor agricole, de d-l N. O. Popovici-Lupa, profesor la şcóla centrală de agricultură,

Acesta este titlul uneĭ nouĭ cărţĭ de agricultură, apărută de curând.

Cum se vede din prefaţă, cartea apare în douĕ ediţiĭ, una a ministeruluĭ şcólelor, care a dat autoruluĭ însărcinarea de a o întocmi pentru înzestrarea bibliotecilor rurale şi pentru a pune la îndemână învĕţătorilor un manual practic, spre a le servi în cultivarea pămînturilor şcolare; a doua ediţie a autoruluĭ, este aprobată drept carte didactică pentru şcolile inferióre (practice) de agricultură.

Acéstă ediţie este pusă în vîndare, pe preţul de 2 leĭ exemplarul şi se găsesce la *tipografia Thoma Basilescu, str. Casărmeĭ 89*, la autor, str. Miron Costin No. 14 şi la principalele librăriĭ din Bucurescĭ.

Cartea cuprinde douĕ părţĭ: *Cultura pămîntuluĭ şi cultura plantelor*. Partea întâiŭ tratéză despre deosebitele felurĭ de pămînturĭ, pregătirea pămîntuluĭ prin arătură, grăpare, etc., îngrăşarea câmpurilor, semănatul şi îngrijirea semĕnăturilor, recolta lor.

Partea a doua cuprinde cultura plantelor făinóse (grâŭ, secară, porumb, etc), a păstăióselor (fasole, mazĕre, etc), a plantelor uleióse (rapiţa, mac, etc), a inuluĭ şi cânepeĭ, a plantelor mirositóre (chimion, anason, etc), a plantelor rĕdăcinóse (cartof, sfeclă, cicóre), a celor maĭ însemnate plante de nutreţ (lucerna, sparceta, măzărica, măturĭ, fîneţe artificiale, etc), şi în fine a fîneţelor firescĭ şi a păşunilor.

Cartea se închee cu arătarea celor maĭ însemnate regulĭ despre «*rânduirea holdelor şi împărţirea loculuĭ în tarlale.*»

In 186 pagini octav, cu 76 figurĭ în text, autorul a reuşit a cuprinde cele maĭ însemnate *cunoscinţe practice* despre cultura pămîntuluĭ şi a plantelor agricole.

Desvoltările teoretice şi amănunte de demonstraţie sunt aprópe cu totul înlăturate, ast-fel că cartea «este maĭ mult o înşirare de regulĭ şi sfaturĭ practice». cum se exprimă autorul în prefaţă; descrierea culturĕ plantelor maĭ puţin rĕspândite, ca sfecla, inul pentru fuior, este destul de amănunţită, în cât agricultorul practic să pótă face tóte lucrările cerute de cultura acelor plante.

Afară de acécta cartea este scrisă cu totul în stil popular, termeniĭ technicĭ aŭ fost înlăturaţĭ saŭ înlocuiţi cu cuvinte populare, ast-fel că cartea póte fi folosită cu bun sfîrşit şi de către săteniĭ carĭ sciŭ să citéscă.

De asemenea prin felul cuprinsuluĭ eĭ, póte servi şi agricultorilor marĭ ca un fel de *aide mémoire*, găsind în ea date şi cunoscinţe sumare despre lucrările agricole.

Bogata materie cuprinsâ în acéstă nouă carte; forma concisă şi populară, sub care e tratată, înfăţişéză o muncă însemnată, care face cinste autoruluĭ şi aduce agriculturĕ nóstre un serviciŭ preţios.

Cu acéstă credinţă o recomandăm cetitorilor noştri agricultorĭ.

MULŢUMIRE.

Noĭ, N. Romanescu, Primarul Urbeĭ Craiova, aducem viile nóstre mulţumirĭ onor. societăţiĭ de asigurare «Naţionala», care în modul cel maĭ culant ne-a liquidat dauna ce comuna a suferit prin arderea pavilionuluĭ de la Hypodromul din Parcul Bibescu, asigurat la numita societate cu poliţa No. 211.280, liquidare care s'a făcut în timpul cel maĭ scurt posibil, de óre-ce deşi incendiul s'a întâmplat la 30 Maiŭ a. c., astăḑĭ 7 Iunie a. c., suntem pe deplin despăgubiţĭ, pentru care recomandăm tutulor a-şĭ asigurà avutul la acéstă societate, care în tóte ocasiunile a dovedit cea maĭ mare promptitudine.

POŞTA REDACŢIEI: D-luĭ *I. Ştefănescu*, Dăbulenĭ.—«Nu s'a dat încă resultatul» Când se va da 'l vom anunţa.

— D-luĭ *G. Stanciu*. — Puteţĭ trimite.

Revista enciclopedică, populară «Albina», prin conţinutul sĕŭ instructiv, este cea maĭ nemerită carte ce se póte da ca premiŭ elevilor absolvenţĭ.

Şi anul acesta ca şi în aniĭ trecuţĭ, suntem sigurĭ că d-niĭ Revisorĭ şcolarĭ şi d-niĭ Invĕţătorĭ o vor propune pentru a fi cumpĕrată pentru premiĭ.

Fie-care numĕr al revisteĭ care nu costă decât *0,15 banĭ*, este o cărticică folositóre, şi instructivă pentru copiĭ.

Administraţia revisteĭ «Albina» pentru a o puté face una din cele maĭ eftine de cumpĕrat, pentru anul acesta, a pregătit colecţiĭ de 3 lunĭ, coprinḑênd 13 fascicule numaĭ cu leĭ *1,25*; colecţiĭ pe 6 lunĭ cuprinḑênd 26 fascicule cu leĭ *2,50*; colecţiĭ pe 1 an (52 fascicule) numaĭ cu leĭ 5,—; în aceste preţurĭ intră şi transportul, aşà că cumpĕrătoriĭ nu maĭ aŭ nicĭ o altă cheltuială.

Asemenea psedăm colecţiĭ legate pe ½ an, formând un frumos volum, şi costă numaĭ *3 leĭ*.

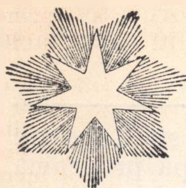
Colecţiĭ pe un an întreg, broşat în un mare volum cu tablă de materiĭ, cu *leĭ 6*.

Colecţiĭ pe un an, anume legate pentru bibliot. populare, cu *leĭ* 7.

Pe simplă cerere saŭ cu ramburs nu se trimite.

A se adresa cererile şi costul: Administraţieĭ revisteĭ «Albina», Strada Mântulésa, No. 9, Bucurescĭ.

STEAUA

Societatea *Steaua* are de scop a lucrà pentru întinderea învĕţătureĭ în popor, prin tipărirea şi rĕspândirea de scrierĭ şi publicaţiĭ morale, patriotice şi de folos practic, şi pentru împiedecarea, prin tóte mijlócele legiuite, a rĕspândireĭ de scrierĭ şi publicaţiĭ imorale, saŭ cu tendinţe contrariĭ statuluĭ şi ideiĭ naţionale române.

Cotisaţia este de cel puţin *doĭ leĭ* pe an, iar pentru învĕţătorĭ, preoţi ruralĭ şi sătenĭ, de cel puţin *un leŭ* pe an. Fie-care membru este îndatorat ca, în cel d'întâiŭ an după primirea sa, să facă a se primì în Societate cel puţin alţĭ doĭ membri noĭ.

Cererile de înscriere, însoţite de cotisaţia pe un an, se pot adresa d-luĭ *Petru Gârbovicénu*, strada Sf. Ecaterina, Bucurescĭ.

Comitetul. *Preşedinte*, **Ioan Kainderu**, *membru al Academieĭ Române.—Vice-preşedinte*, **Sava Şomănescu**, *mare proprietar, fost senator.—Admnistrator şi casier delegat*, **Petru Gârboviceanu**, *Administrator al Caseĭ Sf. Bisericĭ Autocefale Ortodoxe Române, director al Şc. Normale a Societăţiĭ pentru învĕţătura poporuluĭ român*; — *Secretar*, **Const. Banu**, *profesor secundar şi inspector şcolar —Membriĭ*, **Spiru C. Haret**, *Ministru, profesor Univers.;* **I. Dimitrescu Procop.**, *senator şi Primar al Capitaleĭ;* **M. Vădescŭ**, *deputat, profesor universitar;* **Cristu S. Negoescu**, *profesor secundar;* **Dim. Cecropid**, *institutor, preşedinte al Societăţiĭ corpuluĭ didactic primar.* — *Censorĭ*, **Const. Alimăneşteanu**, *inginer de mine; Preotul econom* **Const. Ionescu**, *profesor secundar;* **Const. Alexandrescu**, *revisor şcolar*

Membriĭ înscrişĭ şi cotisaţiunĭ plătite (Urmare).

Zaharescu Teodor (Glodénu-Siliştea), 1 leŭ; Georgescu Ión (Florica), 1 leŭ; Stoicescu Traian (Aldenĭ), 1 leŭ; Stănescu I. Florian (Clondiru), 1 leŭ; Nécşu N. Ión (Luciu), 1 leŭ; Ionescu Voicu (Săgéta-Beilic), 1 leŭ; Georgescu D. (Măgura), 1 leŭ; Popescu I. Al. (Amaru), 1 leŭ; Borcescu M. A. (Boroşĭ), 1 leŭ; Ionescu Dumitru (Calvinĭ), 1 leŭ; Jitian Raliţa (Pleşcoiŭ), 1 leŭ; Constantinescu G. (Calvinĭ), 1 leŭ; Dăscălescu N. C. (Viperescĭ), 1 leŭ; Stefănescu Andreĭ (Jugurenĭ), 1 leŭ; Metaxa Ch. (Buzĕŭ), 2 leĭ; Georgescu Spiridon (Buzĕŭ), 1 leŭ; Şerdinescu N. P. (Buzĕŭ), 1 leŭ; Mihăescu Elena (Buzĕŭ), 2 leĭ; Şeicărénu Aspasia (Buzĕŭ), 2 leĭ; Ionescu Gh. (Găvănescĭ), 1 leŭ; Raicu Al. (Buzĕŭ), 2 leĭ; Severini S. Maria (Buzĕŭ), 2 leĭ; Buruiană Florica (Buzĕŭ), 2 leĭ; Dobrescu G. (Tăbărăscĭ-Gălbinaşĭ), 1 leŭ; Paraschivescu Eufrosina (Buzĕŭ), 2 leĭ; C. Negulescu (Glodénu-Sărat), 1 leŭ; Popescu Spiridon (Smârdan), 1 leŭ; Nicolescu I. (Cioranca), 1 leŭ; Şerbănescu Gh. (Pietraru), 1 leŭ; Popescu T. (Păltinenĭ), 1 leŭ; Marinescu Dobre (Cotorca), 1 leŭ; Rădulescu C, (Scurtescĭ), 1 leŭ; Panaitescu Radu (M. Grunj), 1 leŭ; Răducănénu T. (Glodénu-Cârlig), 1 leŭ; Ciocanelĭ I. (Mihăilescĭ), 1 leŭ; Dabija C. Ilie (Mărunţiş-Zaharescĭ), 1 leŭ; Ghica Gh. (Bozianu), 1 leŭ; Uoisescu I. (Paşiĭ), 1 leŭ; Grigorescu Irimia (Fete), 1 leŭ; Pavelescu Bălaşa (Sărulescĭ), 1 leŭ; Iordache Ión (Glod-Cârlig-Casota), 1 leŭ; Hârşogan D-tru 1 leŭ; Moldovénu N. Ispos (Costescĭ), 1 leŭ; Donaţia Ministeruluĭ Instrucţiuniĭ publice, 1500 leĭ; Victor Puiu, student (Bucurescĭ), 2 leĭ; Stephanopol Const. (Bucurescĭ, str. Witting 17), 2 leĭ; Sachs Carol (Bucurescĭ, str. Berzeĭ 92), leĭ 2; Voinescu Ión (Bucurescĭ, str. Şincaĭ 11), 2 leĭ; Danielescu D-tru (Bucurescĭ, str. Rotarĭ 22), 2 leĭ.

Numĕrul membrilor înscrişĭ cu începerea anuluĭ al II (1902) al societăţiĭ, e de 825; iar numĕrul banilor încasaţĭ de la aceştia şi de la vechiĭ membriĭ, e de 2.465 leĭ şi 70 banĭ.

(Va urma în No. viitor).

Inst. de Arte Grafice Carol Göbl, S-sor I. St. Rasidescu, Str. Dómneĭ, 16.— Bucurescĭ.

No. 6.906.